

Har du talat med en närstående vuxen om rusmedel? (Till exempel förälder, vårnadshavare, släkting, lärare, ungdomsarbetare)	åk 7	åk 8	åk 9
1. Jo, en gång	5 %	14 %	10 %
2. Jo, några gånger	57 %	60 %	52 %
3. Jo, många gånger	28 %	25 %	30 %
4. Nej, jag har inte talat	9 %	1 %	9 %

NIKOTINPRODUKTER

Använder du någon nikotinprodukt? (så som cigaretter, snus, elcigaretter, vattenpipa)	åk 7	åk 8	åk 9
1. Jag har inte provat	69 %	65 %	48 %
2. Jag har provat	12 %	14 %	29 %
3. Jag använder ibland	10 %	5 %	6 %
4. Jag använder dagligen en nikotinprodukt	3 %	1 %	3 %
5. Jag använder dagligen flera olika nikotinprodukter	4 %	3 %	8 %
6. Jag använder, men skulle vilja sluta	0 %	3 %	0 %
7. Jag har slutat använda nikotinprodukter	3 %	9 %	6 %

Vad anser du att är den största skadan som nikotinprodukter kan medföra åt ungdomar?	åk 7	åk 8	åk 9
1. Försämrade kondition	%	10 %	11 %
2. Sjukdomar	%	35 %	33 %
3. Beroende	%	31 %	29 %
4. Det går åt mycket pengar	%	17 %	18 %
5. Inverkan på människorelationer	%	5 %	6 %
6. Någon annan skada	%	3 %	3 %

Nationellt har tobaksrökning minskat under hela 2000-talet bland unga. I början av 2000-talet rökte 25% av 8-9-klassister dagligen medan år 2023 låg procenten på 5.

Användning av snus har ökat från 2% till 4%. Allt som allt 39% av 8-9-klassister har provat på någon nikotinprodukt. (Enkäten hälsa i skolan, THL 2023).

ALKOHOL

Dricker du alkohol?	åk 7	åk 8	åk 9
1. Jag har inte druckit alkohol	26 %	18 %	16 %
2. Jag har smakat på alkohol	51 %	59 %	38 %
3. Jag dricker alkohol, men inte så att jag blir berusad	5 %	1 %	18 %
4. Jag har druckit mig berusad en gång	7 %	8 %	8 %
5. Jag dricker mig berusad då och då	3 %	8 %	9 %
6. Jag dricker mig berusad varje månad	0 %	1 %	0 %
7. Jag dricker mig berusad varje vecka	5 %	3 %	9 %
8. Jag har slutat använda alkohol	3 %	3 %	4 %

Andelen unga som är nyktra har ökat och alkoholdrickandet i berusningssyfte har minskat under de senaste åren. Nationellt har 68% av 8-9 klassister delgett att de är nyktra. 9% av åldergruppens ungdomar dricker i berusningssyfte minst varje månad och 4% dricker alkohol varje vecka. (Enkäten hälsa i skolan, THL 2023).

Vad anser du att är den största skadan som alkohol kan medföra åt ungdomar?	åk 7	åk 8	åk 9
1. Olyckor	17 %	%	38 %
2. Våld	14 %	%	16 %
3. Beroende	28 %	%	12 %
4. Inverkan på människorelationer	1 %	%	3 %
5. Förändringar i beteendet	9 %	%	4 %
6. Fysiska hälsoproblem	12 %	%	7 %
7. Problem med mentala hälsan	12 %	%	18 %
8. Någon annan skada	7 %	%	3 %

Har du någon gång som följt av alkoholbruk...	åk 7	åk 8	åk 9
1. Spytt		10 %	11 %
2. Mist ditt minne		0 %	4 %
3. Slocknat (blivit medvetslös)		4 %	3 %
4. Råkat ut för en olycka		0 %	0 %
5. Varit med i ett slagsmål		0 %	4 %
6. Sagt eller gjort något du ångrat senare		1 %	5 %
7. Kört ett motorfordon eller fått skjuts av någon som varit påverkad av alkohol		0 %	5 %
8. Råkat ut för flera av de ovannämnda exemplen		4 %	9 %
9. Jag har aldrig råkat ut för något av dessa		81 %	59 %

DROGER, NARKOTIKA

Har du blivit erbjuden droger?

	åk 7	åk 8	åk 9
1. Nej	67 %	80 %	78 %
2. Jo, en vän eller en bekant bjöd	9 %	13 %	9 %
3. Jo, en främmande person bjöd	14 %	4 %	3 %
4. Jo, både en vän eller bekant och en främmande person har bjudit	10 %	4 %	11 %

Vad anser du att är den största skadan som cannabis kan orsaka?

	åk 7	åk 8	åk 9
1. Passivt beteende, inget intresserar	12 %	3 %	5 %
2. Problem med mentala hälsan	12 %	31 %	48 %
3. Beroende	36 %	40 %	21 %
4. Inverkan på inlärningsförmågan och minnet	15 %	8 %	10 %
5. Olaglighet	12 %	12 %	10 %
6. Inverkan på människorelationer	3 %	4 %	3 %
7. Någon annan skada	11 %	4 %	5 %

Godkänner du sporadisk eller regelbunden användning av cannabis bland jämnåriga?

	åk 7	åk 8	åk 9
1. Jag godkänner ingendera			62 %
2. Jag godkänner sporadisk användning (användning som sker ibland, då och då)			26 %
3. Jag godkänner regelbunden användning			11 %

Har du provat eller använder du cannabis?

	åk 7	åk 8	åk 9
1. Nej, och jag vill inte heller prova	80 %	84 %	77 %
2. Nej, men jag är intresserad av att prova	10 %	5 %	4 %
3. Jag har provat en gång	3 %	3 %	1 %
4. Jag har provat 2-5 gånger	3 %	6 %	3 %
5. Jag använder då och då	0 %	0 %	3 %
6. Jag använder regelbundet	5 %	2 %	9 %
7. Jag har provat eller använt, men jag har slutat	0 %	0 %	4 %

Nationellt har 8% av 8-9 klassisterna provat på cannabis år 2023. Inställningen mot cannabis har ändrats till mer godkännande under de senaste åren, men användningen har inte ökat i samma takt. 53% av 8-9 klassister anger att det är lätt att skaffa droger. (Enkäten hälsa i skolan, THL 2023).

TILL SLUT

Vem borde hjälpa en ungdom som använder rusmedel?

	åk 7	åk 8	åk 9
1. Egna föräldrarna eller andra närstående vuxna	36 %	34 %	27 %
2. Vännerna	13 %	5 %	5 %
3. Närsamfunden (t.ex. skola, hobbyer, ungdomsarbete)	0 %	5 %	3 %
4. Polisen	0 %	8 %	5 %
5. Socialmyndigheterna/ barnskyddet	13 %	13 %	13 %
6. Alla vuxna	23 %	24 %	26 %
7. Ingen, rusmedelsanvändning är var och ens egen sak	15 %	11 %	21 %

Vad är det viktigaste i ditt liv för tillfället?

	åk 7	åk 8	åk 9
1. Vänner	31 %	24 %	21 %
2. Partner (t.ex. flick- eller pojkvän)	13 %	11 %	15 %
3. Hälsa och välmående	6 %	5 %	2 %
4. Hobbyer och självförverkligande	13 %	10 %	19 %
5. Familjen	35 %	46 %	34 %
6. Skolan och studier	3 %	5 %	9 %

FÖR MERA INFORMATION

Förebyggande rusmedelsarbete EHYT rf, www.ehyt.fi/sv

EHYT rf:s webbplats för unga, www.buenotalk.fi/sv

Droglänken: nyttig information om rusmedel, stöd för val, www.droglanken.fi

Hälsa i skolan enkäten, Institutet för hälsa och välfärd (THL)